

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๔๕

วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีศาลปกครองกลางรับฟ้องคดีไว้พิจารณาและมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ และคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๔ ขอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ความเป็นมาของเรื่องประกอบด้วยข้อเท็จจริงตามคำร้อง ข้อกฎหมาย ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติในเบื้องต้นว่า ศาลปกครองกลางได้รับฟ้องคดีของนางวารุณี ฐิริสัมบรรณ ไว้พิจารณาและมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ หมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๓ และคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ หมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๔ ทั้งสองคดี ผู้ถูกฟ้องคือคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เห็นฟ้องด้วยและยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ศาลปกครองกลางไม่มีอำนาจรับคดีดังกล่าวไว้พิจารณาพิพากษา เนื่องจากขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ โดยเห็นว่าเป็นกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นจึงมีว่า คำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ขอบด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องรับไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่ เห็นว่า ปัญหาตามคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง พอสรุปได้ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งอ้างว่า ศาลปกครองกลาง ไม่มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ที่จะรับพิจารณาพิพากษาคดีของนางวารุณี ฐิริสัมบรรณ ทั้งสองคดี เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมิใช่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล จึงถือได้ว่ามีปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ เกิดขึ้นระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับศาลปกครองกลาง และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะต้องรับคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปก็คือ การที่ศาลปกครองกลางรับฟ้องคดีทั้งสองคดีของนางวารุณี ฤทธิสัมบรรณ ไว้พิจารณาและมีคำพิพากษาชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ เห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ การนำบทบัญญัติ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้จะต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ที่บัญญัติว่า “ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือ ในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลด้วยกัน” คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในบทบัญญัตินี้ดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้วว่า จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลเท่านั้น ตามคำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๓ และคณะกรรมการการเลือกตั้งก็มีใช้หน่วยงานของรัฐ ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล ดังนั้น เมื่อข้อพิพาทในคดีทั้งสองของนางวารุณี ฤทธิสัมบรรณ มีใช้คดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลปกครองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ แต่นางวารุณี ฤทธิสัมบรรณ ก็อาจใช้สิทธิฟ้องร้องต่อ ศาลยุติธรรมได้โดยอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๑ ที่บัญญัติว่า “ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น”

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า ศาลปกครองกลางไม่มีอำนาจรับพิจารณาพิพากษาคดี หมายเลขดำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ หมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๓ และคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ หมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๘ ที่นางวารุณี ฤทธิสัมบรรณ ฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง เนื่องจากไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖

นายจุมพล ณ สงขลา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายนพดล เสงเจริญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๔๕

วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีศาลปกครองกลางรับฟ้องคดีไว้พิจารณา และมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขคำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ และคดีหมายเลขคำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๔ ขอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีศาลปกครองกลางรับฟ้องคดีไว้พิจารณา และมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขคำที่ ๑๕๕๘/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ และคดีหมายเลขคำที่ ๒๐๖/๒๕๔๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ขอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางวารุณี ฐิริสัมบรรณ ได้ฟ้องคดีขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาและมีคำสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๓๕๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ทำให้นางวารุณี ฐิริสัมบรรณพ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยข้อมูลเอกสารที่มีผู้รายงานการกระทำความผิดของนางวารุณี ฐิริสัมบรรณ รายชื่อบุคคลที่รายงานตลอดจนวันเวลาและสถานที่ที่กระทำความผิด ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วมีคำพิพากษาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๓๕๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่นางวารุณี ฐิริสัมบรรณ ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เห็นพ้องด้วยกับการที่ศาลปกครองกลางรับฟ้องคดีทั้งสองไว้พิจารณาพร้อมทั้งมีคำพิพากษาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่

๓๕๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ และเห็นว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยการใช้อำนาจของศาลปกครองกลางทั้งสองกรณีชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้รับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปว่าคำร้องดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ ประกอบข้อ ๑๒ วรรคสอง ที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย”

มาตรา ๒๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่ศาลรัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งต้องกระทำโดยมติเอกฉันท์ของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๖ กำหนดว่า “คำร้องต้องทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพและมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง
- (๒) ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง
- (๓) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) มีคำขอที่ระบุความประสงค์จะให้ศาลดำเนินการอย่างไรพร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุนโดยชัดเจน
- (๕) ลงลายมือชื่อผู้ร้อง แต่ในกรณีที่เป็นการทำและยื่นหรือส่งคำร้องแทนผู้อื่น ต้องแนบ

ใบมอบฉันทะให้ทำการดังกล่าวไปด้วย

คำร้องต้องยื่นพร้อมสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบโดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกันจำนวนยี่สิบชุด”

ข้อ ๑๒ กำหนดว่า “กรณีมีคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัยเรื่องใด ให้ศาลตรวจและมีคำสั่งรับหรือไม่รับคำร้องไว้ดำเนินการภายในสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้อง

เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจมีคำสั่งรับหรือไม่รับไว้พิจารณา วินิจฉัยในคราวเดียวกันก็ได้”

พิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้
ประเด็นที่หนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือไม่
ประเด็นที่สอง เป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือไม่
ตามประเด็นที่หนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีขึ้น ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสี่คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของ วุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ให้ประธานวุฒิสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ ตามวรรคหนึ่ง” และบัญญัติอำนาจหน้าที่ไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไป โดยสุจริตและเที่ยงธรรม” มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง (๒) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมาย ตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง (๓) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือ ข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง (๔) ตั้งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียง ประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า การเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม (๕) ประกาศผลการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ (๖) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” และมาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวน เพื่อหาข้อเท็จจริงโดยพลันเมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองซึ่งมีสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดเขตเลือกตั้งหนึ่งคัดค้านว่าการเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย (๒) ปราบกฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า

ก่อนได้รับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ใดได้กระทำการใด ๆ โดยไม่สุจริตเพื่อให้ตนเองได้รับเลือกตั้ง หรือได้รับเลือกตั้งมาโดยไม่สุจริต โดยผลของการที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดได้กระทำลงไป ทั้งนี้ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (๓) ปราบกฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการออกเสียงประชามติมิได้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งคัดค้านว่าการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งใดเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย” ประกอบกับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๘-๖๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งวินิจฉัยว่า องค์การตามรัฐธรรมนูญ หมายถึง องค์การที่จัดตั้งขึ้น โดยรัฐธรรมนูญ และกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในรัฐธรรมนูญ ดังนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญ และมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

ตามประเด็นที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การตามรัฐธรรมนูญ หมายถึง ลักษณะของการมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การตามรัฐธรรมนูญว่าองค์การตามรัฐธรรมนูญขององค์กรใด องค์กรหนึ่งมีอำนาจกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือไม่ เพียงใด หรือเป็นลักษณะของการที่องค์กรตามรัฐธรรมนูญตั้งแต่สององค์กรขึ้นไป มีปัญหาโต้แย้งกันว่า องค์การตามรัฐธรรมนูญขององค์กรหนึ่งได้ใช้อำนาจหน้าที่ล่วงล้ำหรือกระทบกระเทือนอำนาจหน้าที่ของอีกองค์กรหนึ่ง ตามแนวคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ประเด็นพิจารณาต่อไปมีว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองหรือไม่

พิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว เห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การที่ศาลปกครองกลางได้รับฟ้องคดีทั้งสองไว้พิจารณาและมีคำพิพากษาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๓๕๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เฉพาะนางวารุณี ฐิริสัมบรรณ ผู้ฟ้องคดี และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่นางวารุณี ฐิริสัมบรรณ ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายที่

สก ๒๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ขอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า ศาลปกครองกลางไม่มีอำนาจในการรับคำฟ้องและมีคำพิพากษาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารศาลากลาง การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย เพราะการออกคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งและการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญและการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญย่อมถือเป็นที่สุด

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้วางแนวคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญไว้ ๓ ประการ คือ **ประการแรก** ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) ในการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ได้แก่ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น การใช้อำนาจหน้าที่ดังกล่าวเป็นลักษณะการใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญอันมีผลให้การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) ไปแล้วนั้น ถือเป็นยุติ ซึ่งตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๓/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ วินิจฉัยว่า ปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ และคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) แล้ว กรณีจะต้องบังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพราะเป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศได้บัญญัติให้อำนาจไว้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ วินิจฉัยว่า การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวน เพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง เป็นลักษณะการใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญอันมีผลให้การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้ใช้อำนาจ

หน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง (๓) ถือเป็นยุค มิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครอง **ประการที่สอง** ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญมาตราอื่น หากมีปัญหาเกิดขึ้น เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ดังกล่าว ก็จะอยู่ในอำนาจพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งตาม คำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ วินิจฉัยว่า การที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง วินิจฉัยความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑) และมีผู้รับสมัคร เลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาบางคนโต้แย้งว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้ให้ความหมาย คำดังกล่าวชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ เป็นกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ วินิจฉัยว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรหนึ่ง ตามรัฐธรรมนูญ เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ จึงเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ การเลือกตั้งเกิดขึ้นแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้ และ**ประการที่สาม** ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ๆ และมีลักษณะของ การใช้อำนาจที่เป็นการได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง ซึ่งเป็นลักษณะของการเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแล ของรัฐบาลแล้ว หากมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ดังกล่าว ก็จะอยู่ในอำนาจพิจารณาของ ศาลปกครองซึ่งตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑-๒๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ วินิจฉัยว่า การที่จะพิจารณาว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือ ในกำกับดูแลของรัฐบาลหรือไม่ ต้องพิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ เป็นหลักคำนิยามคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเพียงการกำหนดความหมายให้ชัดเจนว่า หมายถึง ลักษณะ ของหน่วยราชการ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ประเภทใดบ้างที่จะต้องอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง และยังกำหนดลักษณะของการใช้อำนาจด้วยว่า จะต้องเป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือได้รับมอบหมายให้ ใช้อำนาจทางปกครอง หรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง ซึ่งเป็นลักษณะของการเป็นหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ ได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

ดังนั้น กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๑๕๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้นางวารุณี ภูริสัมบรรณ พ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี นั้น เห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ มีคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๑๐๔/๒๕๕๑ แต่งตั้งให้นางวารุณี ภูริสัมบรรณ เป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี และต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับข้อ ๑๐ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีคำสั่งให้นางวารุณี ภูริสัมบรรณ พ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี เป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ ซึ่งไม่ใช่กฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวในการควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง ส่วนการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๖) ก็บัญญัติเพียงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ หมายความว่า กฎหมายอื่นที่มีใช้กฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง การใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการแต่งตั้งและการให้นางวารุณี ภูริสัมบรรณ พ้นจากความเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นเรื่องของการบริหารจัดการภายในองค์กรของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่กระทำไปในฐานะที่เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งเมื่อมีการฟ้องร้องเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งให้นางวารุณี ภูริสัมบรรณ พ้นจากความเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยมิชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีใช้กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่

ตามรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้

สำหรับกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่นางวารุณี ภูริสัมบรรณ ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายนั้น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ ได้บัญญัติความหมายของคำว่า “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๗ วรรคสอง บัญญัติให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นที่สุด การที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลและเอกสารเกี่ยวกับข้อกล่าวหาการกระทำความผิดของนางวารุณี ภูริสัมบรรณ โดยอ้างเหตุตามรัฐธรรมนูญว่าข้อมูลข่าวสารที่นางวารุณี ภูริสัมบรรณร้องขอ ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๘ ที่บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และอ้างว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เพราะการปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ และมาตรา ๑๔๕ ต้องมีความเป็นอิสระ อีกทั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เป็นองค์กระติระที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ มิใช่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาล โดยศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ไว้แล้ว เห็นว่า การกระทำอันเป็นเหตุให้นำมาสู่การมีคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ คือ การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ใช้อำนาจ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งให้นางวารุณี ภูริสัมบรรณ พ้นจากความเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ ออกคำสั่งที่มีผลกระทบต่อนางวารุณี ภูริสัมบรรณ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงกระทำไปในฐานะที่เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงย่อมอยู่ในความหมายของ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับการใช้อำนาจดังกล่าว ไม่ใช่การใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิเสธไม่ยอมปฏิบัติตาม คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ที่มีเหตุต่อเนื่องมาจากการออกคำสั่งให้ นางวารุณี ภูริสัมบรรณ พ้นจากความเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จึงไม่ใช่เหตุจากการใช้ อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และไม่ใช่วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

ประเด็นที่ว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดชลบุรีเป็นอำนาจและหน้าที่ ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ ประกอบมาตรา ๑๔๕ วรรคสาม มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ การเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น เห็นว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี คณะกรรมการการเลือกตั้งอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และ มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ ประกอบระเบียบ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดฯ มิได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ และมาตรา ๑๔๕ วรรคสาม และประเด็นที่ว่า หากให้หน่วยงานอื่นสามารถเพิกถอนหรือกลับคำวินิจฉัย ชี้อาของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือสั่งการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

ที่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งก็จะถูกละเมิดและไม่สามารถใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามรัฐธรรมนูญได้อย่างอิสระ เห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งยังสามารถใช้อำนาจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ไว้ได้ ซึ่งถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญก็เสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เว้นแต่กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) ในการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ซึ่งจะมีผลให้การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งถือเป็นยุติ ตลอดจนประเด็นที่ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมิใช่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลนั้น เห็นว่า ในกรณีที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจตามกฎหมายอื่น ๆ ที่มีลักษณะเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่น จึงมิใช่กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญแต่ประการใด

โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

นายพอล เสงเจริญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ